

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

НАКАЗ

15.09.2026

м. Київ

№ 84.15/26

**Про затвердження Положення
про Експертну раду при представнику
Уповноваженого з прав людини в
системі органів сектору безпеки й
оборони**

З метою забезпечення експертно-консультаційної підтримки діяльності представника Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони, відповідно до статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Типового положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 14.10.2022 № 75.15/22,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Експертну раду при представнику Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про затвердження Положення про Експертну раду з питань дотримання прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони» від 01.11.2022 № 94.15/22.

3. Департаменту документального забезпечення та роботи зі зверненнями (Антоненко О.О.) забезпечити ознайомлення працівників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з цим наказом.

4. Відділу інформаційно-комунікаційних систем Департаменту господарського забезпечення (Приймак С.О.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Додаток

До наказу Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини

від 15.09.2016 № 84.15/26

ПОЛОЖЕННЯ

про Експертну раду при представнику Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони

1. Загальні положення

1.1. Експертна рада при представнику Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони (далі – Експертна рада) є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, який створюється Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) за пропозицією представника Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони (далі – представник).

Метою створення Експертної ради є забезпечення фахової експертно-консультаційної підтримки діяльності представника у сфері парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод громадян України, які:

- перебувають на військовій службі у Міністерстві оборони України, Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, правоохоронних органах;

- призовників, військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори;

- осіб, які мають статус ветеранів військової служби, ветеранів війни, служби в правоохоронних, а також інших державних органах сектору безпеки і оборони;

- осіб, звільнених з військової служби, які мають статус ветеранів війни, визначений Законом України “Про статус ветеранів війни та їх соціальний захист”;

- громадян, визнаних особами з інвалідністю внаслідок травм або захворювань, отриманих у період проходження служби;

- членів сімей зазначених категорій громадян;

- членів сімей військовослужбовців, які загинули, померли чи зникли безвісти (далі – в системі органів сектору безпеки і оборони).

1.2. Експертна рада у своїй діяльності керується Конституцією України та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також цим положенням.

1.3. Експертна Рада діє на громадських засадах.

1.4. Діяльність Експертної ради здійснюється на принципах

законності, гуманізму, професіоналізму, об'єктивності, неупередженості, доступності для інститутів громадянського суспільства та засобів масової інформації.

1.5. Рішення про створення, реорганізацію чи припинення діяльності Експертної ради приймає Уповноважений за пропозицією представника.

1.6. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Експертної ради здійснює Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат).

1.7. Експертна рада є підзвітною представнику.

1.8. Положення про Експертну раду затверджується Уповноваженим за пропозицією представника.

2. Завдання Експертної ради

2.1. Основними завданнями Експертної ради є:

2.1.1 системний аналіз стану додержання прав і свобод людини і громадянина в системі органів сектору безпеки і оборони органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами;

2.2.1 підготовка пропозицій та рекомендацій щодо запобігання порушенням у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони, а також сприяння їх поновленню;

2.2.2 надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

2.2.3 надання пропозицій щодо імплементації норм міжнародного права у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони у національне законодавство з урахуванням міжнародного досвіду;

2.2.4 представлення представнику результатів досліджень у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони.

3. Функції Експертної ради

3.1. Експертна рада відповідно до покладених на неї завдань:

3.1.1 забезпечує експертну підтримку діяльності представника;

3.1.2 сприяє здійсненню моніторингу законодавства у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.3 аналізує проекти законів та інших нормативно-правових актів у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.4 забезпечує проведення досліджень системних порушень прав і свобод людини і громадянина у сфері захисту прав і свобод людини і

громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.5 готує пропозиції щодо запобігання порушень прав і свобод людини і громадянина у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.6 розробляє рекомендації, спрямовані на підвищення правової обізнаності населення у сфері прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.7 забезпечує проведення аналізу міжнародного досвіду у сфері реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.8 надає експертну та аналітичну підтримку при підготовці щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого з питань дотримання прав людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони.

4. Члени Експертної ради

4.1. Експертна рада складається з членів Експертної ради, які беруть участь у її роботі персонально. Делегування своїх повноважень іншим особам не допускається.

4.2. До Експертної ради можуть бути включені провідні фахівці сфери безпеки і оборони, експерти правозахисник громадських організацій, благодійних фондів, міжнародних організацій, а також представники навчально-наукових, наукових та дослідницьких інституцій.

4.3. Члени Експертної ради мають право:

4.3.1 брати участь у підготовці та проведенні засідань Експертної ради, формуванні порядку денного засідань Експертної ради, обговоренні питань, внесених на розгляд Експертної ради;

4.3.2 вносити пропозиції щодо розгляду питань, які належать до компетенції Експертної ради, а також пропозицій з питань, які обговорюються;

4.3.3 голосувати з усіх питань порядку денного на засіданнях Експертної ради;

4.3.4 у разі незгоди з прийнятим Експертною радою рішенням висловлювати окрему думку, яка фіксується у протоколі засідання Експертної ради;

4.3.5 у разі неможливості бути присутнім на засіданні Експертної ради викладати письмово власну думку, яка фіксується у протоколі засідання;

4.3.6 брати участь в організації та проведенні просвітницьких заходів;

4.3.7 у будь-який момент вийти зі складу Експертної ради шляхом подання відповідної заяви до представника через Секретаріат.

4.4. Члени Експертної ради зобов'язані:

4.4.1 у своїй діяльності додержуватися Конституції України і законів України, інших нормативно-правових актів, забезпечувати виконання покладених на них функцій та повною мірою використовувати надані йому права;

4.4.2 дотримуватись в своїй діяльності принципів професійності, сумлінності, неупередженості та поваги до прав людини;

4.5. Всі члени Експертної ради користуються рівними правами і мають однакові обов'язки з усіх питань, пов'язаних з діяльністю Експертної ради.

4.6. Члени Експертної ради зобов'язані додержуватися законодавства України у частині нерозголошення інформації, яка стала їм відома під час діяльності цього органу.

5. Формування складу Експертної ради

5.1. З метою формування складу Експертної ради Секретаріат за ініціативою представника оприлюднює на офіційному вебпорталі Уповноваженого оголошення про початок формування складу Експертної ради.

5.2. Пропозиції щодо включення до складу Експертної ради приймаються Секретаріатом протягом семи календарних днів з дати оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебпорталі Уповноваженого у паперовій або електронній формі.

5.3. Пропозиції щодо включення до складу Експертної ради повинні містити:

5.3.1 заяву кандидата у довільній формі;

5.3.2 резюме кандидата із зазначенням професійних досягнень, реалізованих проектів, програм та заходів у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина;

5.3.3 рекомендаційний лист стосовно кандидата від громадського об'єднання або міжнародної організації, що здійснюють діяльність у галузі захисту прав і свобод людини і громадянина (за наявності);

5.3.4 письмову згоду на обробку персональних даних кандидата.

5.4. Протягом трьох календарних днів з дати закінчення прийому пропозицій кандидатів до складу Експертної ради Секретаріат узагальнює надані пропозиції.

5.5. Склад Експертної ради визначається з урахуванням оцінки наданої кандидатами інформації та затверджується наказом Уповноваженого не пізніше чотирнадцяти календарних днів з дати відповідного оголошення на офіційному вебпорталі Уповноваженого.

5.6. Включення нових членів або виключення дійсних членів зі складу Експертної ради здійснюється Уповноваженим за пропозицією представника або Співголови Експертної ради.

5.7. Документи, отримані від кандидатів в процесі формування складу Експертної ради, зберігаються у структурному підрозділі Секретаріату, відповідальному за організацію роботи з документами.

6. Засідання Експертної ради

6.1. Основною формою роботи Експертної ради є засідання.

6.2. На засіданні Експертної ради головує Співголова Експертної ради.

6.3. Представник є співголовою Експертної ради за посадою. Іншого Співголову Експертна рада обирає зі свого складу на першому засіданні новоствореної Експертної ради з числа усіх членів Експертної ради простою більшістю голосів методом відкритого голосування.

6.4. У разі виключення або виходу Співголови зі складу Експертної ради представник протягом п'яти робочих днів через Секретаря скликає позачергове засідання Експертної ради, на якому обирається новий Співголова.

6.5. Співголова Експертної ради скликає чергові засідання Експертної ради через Секретаря Експертної ради.

6.6. Засідання Експертної ради можуть проводитись в режимі онлайн з використанням відповідних засобів зв'язку.

6.7. Засідання Експертної ради є правомочним приймати рішення, якщо у ньому бере участь більше половини складу Експертної ради.

6.8. Секретар Експертної ради обирається на першому її засіданні з числа усіх членів Експертної ради простою більшістю голосів методом відкритого голосування.

6.9 Секретар Експертної ради:

6.9.1 через відповідального працівника Секретаріату, якого визначає представник, організовує її роботу та забезпечує постійну взаємодію між членами Експертної ради та представником;

6.9.2 здійснює підготовку до проведення засідань Експертної ради, у тому числі узагальнює пропозиції щодо порядку денного, який вноситься на розгляд Експертної ради;

6.9.3 повідомляє членів Експертної ради та представника про дату, час і місце проведення засідання Експертної ради відповідними засобами зв'язку.

6.10. Рішення Експертної ради з усіх питань ухвалюються простою більшістю голосів методом відкритого голосування. Рішення Експертної ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більшість від присутніх на засіданні членів.

6.11. Рішення Експертної ради носять рекомендаційний характер.

6.12. Результати засідання Експертної ради оформлюються протоколом, який складається Секретарем та підписується представником, Співголовою та Секретарем Експертної ради протягом трьох днів з дати засідання. Підписаний протокол зберігається у структурному підрозділі Секретаріату, відповідальному за організацію роботи з документами. Копія протоколу може бути надана члену Експертної ради на його вимогу.

6.13. Експертна рада інформує громадськість про свою роботу шляхом розміщення інформації на офіційному вебпорталі Уповноваженого через структурний підрозділ Секретаріату, відповідальний за висвітлення діяльності Уповноваженого.